

Minister Skarbu Państwa

BM.0730.178.2015

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z interpelacją Pana Posła Macieja Orzechowskiego (nr 32232) w sprawie stopnia zaawansowania prac nad ustawą reprivatyzacyjną i możliwości uwzględnienia w niej zapisów postulowanych przez Krajową Radę Polskiego Związku Działkowców, pragnę wyjaśnić co następuje.

Aktualnie w Ministerstwie Skarbu Państwa prowadzone są prace mające na celu oszacowanie potencjalnych roszczeń reprivatyzacyjnych w skali całego kraju. Obecnie pozyskiwane są m.in. od wojewodów i Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych dane dotyczące zgłoszonych przez osoby fizyczne roszczeń reprivatyzacyjnych. W następnym etapie planowane jest zwrócenie się z podobnym zapytaniem do organów administracji centralnej. Celem Ministerstwa Skarbu Państwa jest pozyskanie danych dotyczących roszczeń zarówno już zaspokojonych jak i tych, które nie zostały dotychczas zrealizowane. Po zakończeniu tego etapu prac i po określeniu grupy osób, która na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów jest uprawniona do uzyskania rekompensaty na podstawie obecnie obowiązujących przepisów planowane są konsultacje ze środowiskami reprezentującymi zainteresowanych kwestiami reprivatyzacji.

Kwestia ewentualnego ustawowego uregulowania realizacji roszczeń reprivatyzacyjnych nie może odbyć się bez wcześniejszego określenia grupy osób, które nie mogą dochodzić odszkodowania na podstawie obecnie obowiązujących przepisów prawa, ponieważ ich mienie zostało przejęte zgodnie z aktami nacjonalizacyjnymi. Precyzyjnego zidentyfikowania wymaga także grono osób, które posiadają podstawy prawne do dochodzenia odszkodowania w trybie administracyjnym lub sądowym i oszacowania w związku z tym skutków finansowych, które obciążąłyby budżet państwa. Należy mieć na uwadze, że z jednej strony istotne jest poszanowanie prawa własności niesłusznie odebranego byłym właścicielom, z drugiej jednak, z uwagi na wystąpienie nieodwracalnych skutków prawnych, nie

zawsze będzie możliwa restytucja naturalna, a wysokość wypłacanych ewentualnie świadczeń musi być dostosowywana do aktualnych możliwości budżetu państwa, objętego nadal procedurą nadmiernego deficytu.

W odniesieniu do postulatów Polskiego Związku Działkowców dotyczących zablokowania możliwości restytucji mienia należy zauważyć, że roszczenia reprivatyzacyjne dawnych właścicieli lub ich następców prawnych co do zasady nie mogą być zaspokajane poprzez zwrot nieruchomości w tych sytuacjach, w których nieruchomość została zbyta na rzecz osoby trzeciej - podmiotu prywatnego, tj. gdy decyzja nacjonalizacyjna wywołała nieodwracalne skutki prawne. W takim przypadku sąd powszechny zasądza odszkodowanie. Jednak w zależności od okoliczności konkretnej sprawy sąd może uznać, że nie zachodzą nieodwracalne skutki prawne i brak jest podstaw do odmowy zwrotu danej nieruchomości w naturze, jednak ocena taka leży w wyłącznej kompetencji sądu. Pragnę zwrócić uwagę na fakt, że nawet w przypadku uchwalenia ustawy regulującej kwestię znacjonalizowanego mienia brak jest prawnych możliwości zamknięcia sądowej drogi dochodzenia roszczeń reprivatyzacyjnych, gdyż stanowiłoby to naruszenie konstytucyjnego prawa do sądu.

Mając na uwadze powyższe, podejmowanie jakichkolwiek działań regulujących kwestię reprivatyzacji, w tym także dotyczących obecnych użytkowników nieruchomości odebranych byłym właścicielom, uzależnione jest w szczególności od przeprowadzenia rzetelnych analiz skali problemu oraz możliwości ze strony Państwa jego rozwiązania. Wyniki powyższych analiz mogą być podstawą do opracowania szczegółowych stanowisk w ramach konsultacji społecznych ze wszystkimi środowiskami zainteresowanymi rozwiązaniem tego problemu.

Z upoważnienia
Ministra Skarbu Państwa,
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa
Cezary Gabryjczyk